

SHLUKOVÁ ANALÝZA

PREFERENCE OSOBNÍ A DIGITÁLNÍ KOMUNIKACE MEZI MLADÝMI DOSPĚLÝMI

ÚVOD

V současné digitální době, kdy osobní i digitální komunikace jsou klíčovými součástmi interakcí mladých dospělých (Kurniady, 2022), je nezbytné zkoumat jejich preference v této oblasti. Tato studie se zaměřuje na porozumění preferencí mladých dospělých v oblasti osobní a digitální komunikace, které mohou ovlivnit jejich sociální interakce a emoční pohodu. S využitím dotazníku hodnotícího komunikační preference a sledováním interakcí mladých dospělých v obou typech prostředí se snažíme identifikovat preferované vzorce chování. Tato studie přináší nové poznatky o dynamice osobního a digitálního komunikačního prostředí mezi mladými dospělými a může poskytnout důležité informace pro budoucí vývoj komunikačních strategií a technologií.

METODOLOGIE

Respondenti byli vyzváni k hodnocení svých preferencí v osobní a digitální komunikaci pomocí škály od 1 do 5. Pro sběr dat byl vytvořen dotazník, který obsahoval návrhy otázek týkajících se výběru komunikačních prostředků a preferencí v interakci s ostatními. Každý účastník mohl každou otázku ohodnotit pouze jedním číslem od 1 (zcela nesouhlasím) do 5 (zcela souhlasím). Celkem se na průzkumu podílelo 60 respondentů ve věku od 18 do 25 let, z nichž 50 vyplnilo dotazník. Po sběru dat byla provedena standardizace na Z-score a shluková analýza metodami K-průměrů a hierarchického shlukování. Tato analýza umožnila identifikovat skupiny respondentů s podobnými preferencemi v oblasti osobní a digitální komunikace.

Shluková analýza je vhodná i pro náš výzkum z několika důvodů:

- Identifikace skupin respondentů: Shluková analýza nám umožní identifikovat skupiny respondentů s podobnými preferencemi v osobní a digitální komunikaci. Tento přístup nám pomůže lépe porozumět různým typům jedinců a jejich preferencím v této oblasti.

- Komplexní pohled na data: S ohledem na to, že náš výzkum zahrnuje široké spektrum otázek týkajících se komunikačních preferencí, shluková analýza poskytuje efektivní nástroj pro zpracování a porozumění komplexním datům. Tímto způsobem lépe identifikujeme vzory a vztahy mezi různými preferencemi v komunikaci.
- Vyhodnocení vícerozměrných dat: Shluková analýza je ideální pro vyhodnocení vícerozměrných dat, jako jsou data z našeho dotazníku, který zahrnuje hodnocení více proměnných komunikačních preferencí.
- Objektivní klasifikace: Shluková analýza poskytuje objektivní metodiku pro klasifikaci respondentů do skupin na základě jejich preferencí v osobní a digitální komunikaci. Tímto způsobem minimalizujeme subjektivní interpretaci a dosahujeme statisticky podložených závěrů.

Celkově lze říci, že shluková analýza je vhodným nástrojem pro identifikaci a porozumění různým vzorcům chování a preferencím v oblasti osobní a digitální komunikace na základě hodnocení komunikačních preferencí.

VÝSLEDKY VÝZKUMU

Shluková analýza identifikovala tři skupiny respondentů s odlišnými preferencemi a prožíváním osobního a digitálního světa.

Skupina č. 1: Neutrální skupina (modrá linie)

- Tato skupina nevykázala výrazné rozdíly v preferenci osobního a digitálního komunikace. Respondenti v této skupině si zřejmě cení obou forem komunikace podobně.

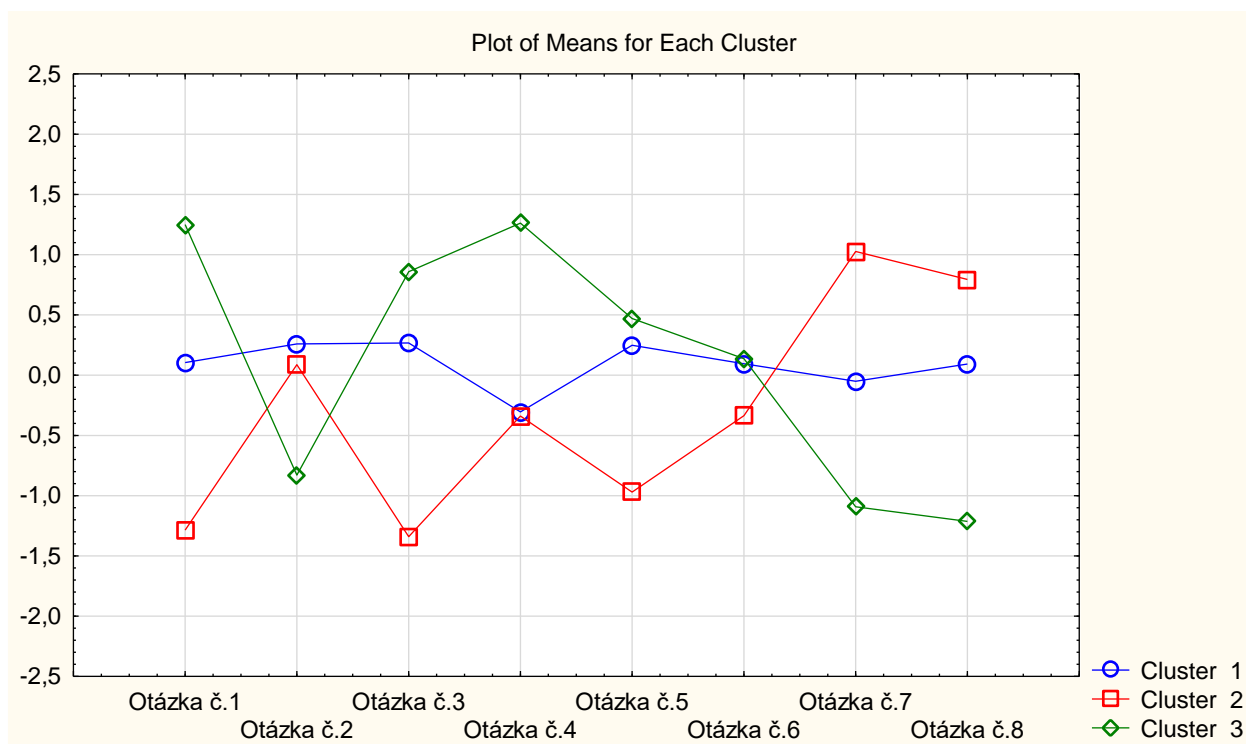
Skupina č. 2: Digitální preferenti (červená linie)

- Respondenti přidali vyšší hodnoty výrokům *2. Digitální komunikace je pro mě naplňující*, *7. Digitální komunikace je stejně uspokojivá jako osobní* a *8. Přes digitální síť se mi lépe vyjadřují myšlenky a emoce*. Nižší hodnoty volila u výroků preferující osobní setkávání a komunikaci.

Skupina č. 3: Osobní komunikátoři (zelená linie)

- Skupina byla identifikována jako preferující osobní komunikaci. Kladné hodnoty přidávala k výrokům *1. Rád se setkávám s lidmi osobně*, *3. Osobní setkávání mě nabíjí energií* a *4. Konflikty řeším raději osobně*. Středové hodnoty volila u výroku *5. Sociální síť mi pomáhají udržovat vztahy*, avšak současně u výroku *6. Trávení času na sociálních sítích mě vyčerpává*. Nízké hodnoty na škále volila u výroků preferující digitální komunikaci.

Tabulka 1: Shluková analýza preference osobního a digitálního komunikace mezi mladými dospělými

Znění otázek:

1. Rád/a se setkávám s lidmi osobně.
2. Digitální komunikace je pro mě naplňující.
3. Osobní setkávání mě nabíjí energií.
4. Sociální sítě mi pomáhají udržovat vztahy.
5. Konflikty řeším raději osobně.
6. Trávení času na sociálních sítích mě vyčerpává.
7. Digitální komunikace je stejně uspokojujivá jako osobní.
8. Přes digitální sítě se mi lépe vyjadřují myšlenky a emoce.

ZÁVĚR

V rámci této studie jsme se zaměřili na preference osobní a digitální komunikace mezi mladými dospělými. Shluková analýza identifikovala tři hlavní skupiny respondentů s odlišnými preferencemi v této oblasti. Skupina nevyhraněných respondentů vykazovala podobnou míru otevřenosti jak k osobnímu, tak k digitálnímu komunikačnímu prostředí. Naopak skupina preferující digitální komunikaci projevila vyšší zájem o interakci přes sociální sítě a vyjadřování emocí či myšlenek skrze digitální média. Skupina preferující osobní setkávání vykazovala tendenci k intenzivnějšímu využívání osobní komunikace a prožívání emocí v reálném čase. Tato skupina považuje digitální komunikaci za prostředek k udržování sociálních vztahů, avšak současně je hodnotí spíše jako vyčerpávající.

Tyto výsledky naznačují, že preference v oblasti komunikace jsou u mladých dospělých diverzifikované, s některými jedinci preferujícími osobní interakce a jinými dávajícími přednost digitálnímu prostředí. Tato studie poskytuje důležité poznatky pro pochopení dynamiky mezi osobním a digitálním světem komunikace a může sloužit jako základ pro další výzkum v této oblasti. Závěry této studie mohou být využity při navrhování komunikačních strategií a technologií, které lépe odpovídají potřebám různých skupin mladých dospělých v moderní digitální éře.

Literatura:

Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., Anderson, R. E., & Tatham, R. L. (2019). *Multivariate Data Analysis*. Hampshire, United Kingdom.

Kurniady, A. (2023). *Development of the Adolescents' Communicative Culture in the Context of Digitalization of Additional Education*. Emerging Science Journal.

Vehkalahti, K., & Everitt, B.S. (2019). *Multivariate Analysis for the Behavioral Sciences, Second Edition (2nd ed.)*. CRC Press. <https://doi.org/10.1201/9781351202275>